

CEFR
Den fælles europæiske referenceramme for sprog:
Læring, undervisning og evaluering

Karen Lund
DPU Aarhus Universitet
karlund@dpu.dk

**Common European Framework of Reference for Languages:
Learning, teaching, assessment – CEFR (2001)**

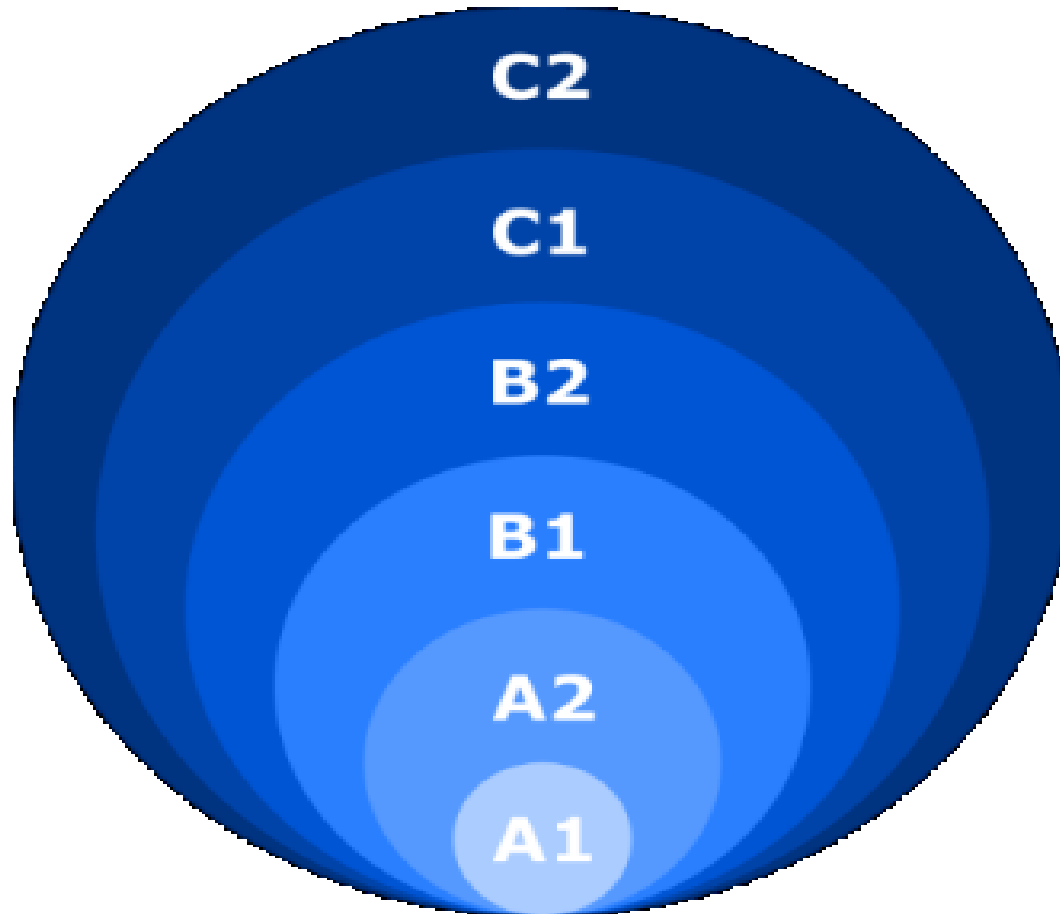
**Den fælles europæiske referenceramme for sprog. Læring,
undervisning og evaluering (2008)
Oversat til minimum 12 sprog**

**Common European Framework of Reference for Languages
Learning, teaching, assessment. Companion Volume with
new descriptors (2017)**

CEFR

- **Afsæt i Council of Europe fra 1964 og frem**
- **Formål:**
 - **Fostering intercultural understanding**
 - **improving the quality and practicality of language education**
- **Udvikling af curriculum, undervisning, test, prøver, evaluering inden for fremmed- og andetsprog**
- **Udvikling af plurilingual and pluricultural competences.**

CEFR NIVEAUEUR

Funktionel tilgang til sprog

sprog som redskab til kommunikation og interaktion

Kompetenceniveauer:

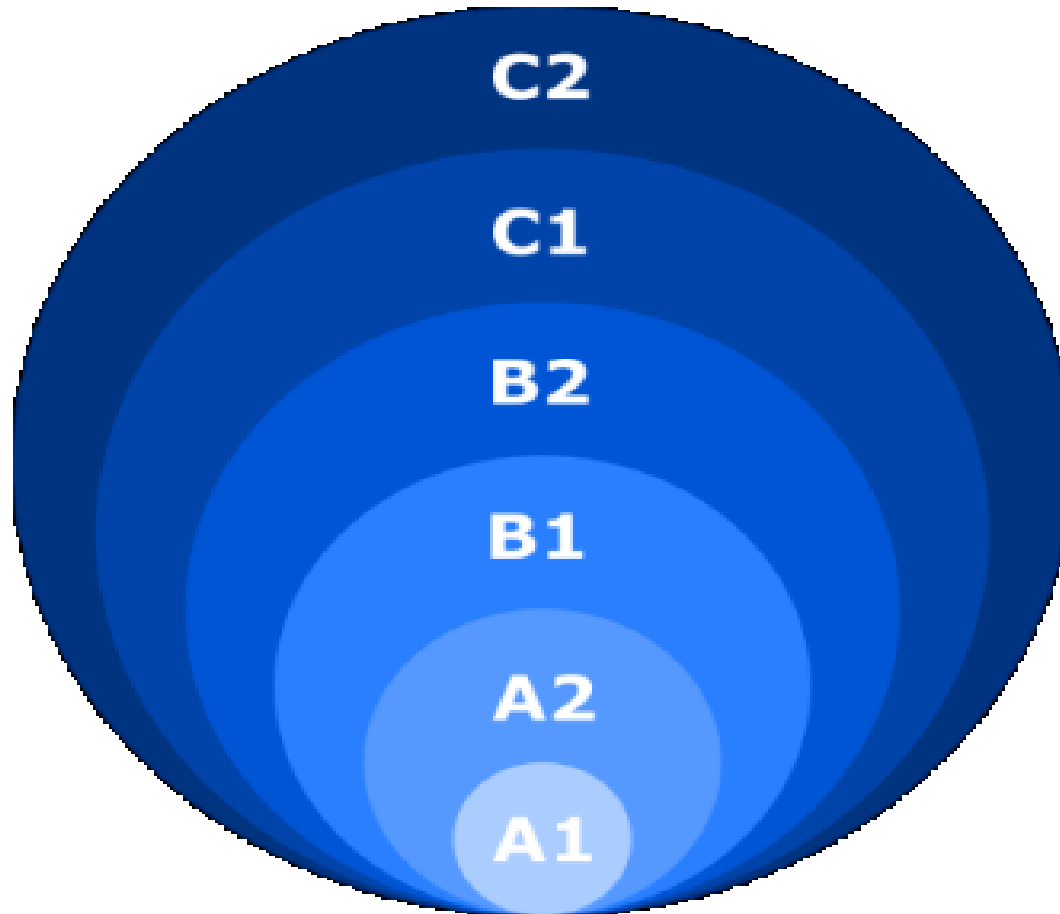
- **C1 – C2: Kompetent sprogbruger**
- **B1 – B2: Selvstændig sprogbruger**
- **A1 – A2: Basissprogbruger**

Kommunikative sprogaktiviteter og –strategier (m. skalaer og deskriptorer fra A1 – C2) vedr.:

- **Mundtlig og skriftlig produktion og produktionsstrategier**
- **Receptive lytte- og læseaktiviteter og receptionsstrategier**

CEFR NIVEAUER

Hvordan er engelsk på C-, B- og A-niveau placeret?

Vejledninger for HF C (B1) og HF B (B2)

Hvad er forskellene på hvad jeres elever skal kunne på hhv. Engelsk på C-niveau og Engelsk på B-niveau inden for:

- **Lytteforståelse**
- **Tale/samtalekompetencer**
- **Læseforståelse**
- **Skrivekompetencer**

Dvs. hvilket sprogsyn bygger jeres vejledninger på?

Progression fra C til A

Sprogfærdighed Engelsk	HF C (CEFR= B1)	HF B (CEFR =B2)	STX A (CEFR=C1)
LYTTE	-forstå hovedindholdet i tydelig standardtale om almene emner	-forstå mundtlige engelske tekster og samtaler af en vis længde om almene og faglige emner	- Forstå forholdsvis komplekse mundtlige engelske tekster og samtaler af en vis længde om almene og faglige emner fra forskellige regioner og i forskellige stillejer
TALE	-udtrykke sig forståeligt og sammenhængende om almene emner	- Udtrykke sig sammenhængende og forholdsvis flydende, herunder formulere egne synspunkter i præsentation, samtale og diskussion på engelsk om almene og faglige emner med relativ høj grad af grammatisk korrekthed	- Udtrykke sig flydende og spontant med formidlingsbevidsthed i præsentation, samtale og diskussion på nuanceret og velstruktureret mundtligt engelsk om en bred vifte af almene og faglige emner med høj grad af grammatisk korrekthed og med evne til selvkorrektion
LÆSE	- læse og forstå tekster om almene emner	- Læse og forstå skrevne tekster på engelsk i forskellige genrer af en vis længde om almene og faglige emner	- Læse og forstå lange og komplekse tekster på engelsk i forskellige genrer og stillejer fra forskellige historiske perioder og engelsksprogede regioner, samt tekster fra andre fag end engelsk
SKRIVE	-skrive enkle, sammenhængende tekster om almene emner	- Skrive klare, detaljerede og sammenhængende tekster på engelsk med forskellige formål om almene og faglige emner med en relativ høj grad af grammatisk kontrol	- Skrive længere, nuancerede og velstrukturerede tekster på engelsk om komplekse emner med høj grad af grammatisk korrekthed, beherskelse af skriftsproglige normer samt formidlingsbevidsthed

CEFR og fremmedsprogene i DK

CEFR	Engelsk	Tysk	Fransk	Spansk	Italiensk
B-niveau	B1	begynder A2/B1 – fortsætter B1	begynder A2 – fortsætter B1	begynder A2	begynder A2
A-niveau	C1	begynder B1 – fortsætter B2 -	begynder B1 – fortsætter B2 -	begynder B1	begynder B1

Table 1. *Fælles Referenceniveauer: global skala*

- **Kompetent sprogbruger: C2:** Kan uden besvær forstå stort set alt, hvad han/hun hører eller læser. Kan opsummere oplysninger fra forskellige talte og skrevne kilder og gengive argumenter og redegørelser på en sammenhængende måde. Kan udtrykke sig spontant, meget flydende og præcist, herunder skelne mellem finere betydningsnuancer selv i mere komplekse situationer.
- **C1:** Kan forstå en bred vifte af krævende, længere tekster, og kan opfatte underforstået betydning. Kan udtrykke sig flydende og spontant uden alt for tydeligt at lede efter et udtryk. Kan anvende sproget fleksibelt og virkningsfuldt til sociale, uddannelsesmæssige og faglige formål. Kan producere en klar, velstruktureret og detaljeret tekst om komplekse emner, herunder udvise kontrol over brugen af strukturelle mønstre, for- bindere og sammenhængsskabende sproglige midler.
- **Selvstændig sprogbruger: B2:** Kan forstå hovedpunkterne i en kompleks tekst om både konkrete og abstrakte emner, herunder faglige diskussioner inden for et for ham/hende kendt fagområde. Kan indgå i samtaler med et så flydende og spontant sprog, at samtaler med modersmålstalende ikke bliver anstrengende for nogen af parterne. Kan udtrykke sig klart og detaljeret om en bred vifte af emner samt forklare et synspunkt om et aktuelt emne ved at gøre rede for fordele og ulemper ved forskellige valgmuligheder.
- **B1:** Kan forstå hovedpunkterne i en klar normal fremstilling om velkendte emner, man regelmæssigt støder på i forbindelse med arbejde, skole, fritidsaktiviteter osv. Kan klare de fleste af de situationer, som normalt opstår under rejser i områder, hvor sproget tales. Kan producere en ukompliceret, sammenhængende tekst om dagligdags emner og emner af personlig interesse. Kan beskrive oplevelser og begivenheder, drømme, håb og ambitioner samt kort begrunde og forklare holdninger og planer.
- **Basissprogbruger A2:** Kan forstå sætninger og hyppigt anvendte udtryk, der omhandler forhold af umiddelbar betydning (f.eks. meget basale informationer om person- lige og familiære forhold, indkøb, lokal geografi, beskæftigelse). Kan kommunikere i ukomplicerede og rutineprægede situationer, der kræver en enkel og direkte udveksling af information om velkendte og rutine- prægede forhold. Kan med enkle udtryk beskrive sider af sin baggrund, sit nærmiljø samt udtrykke sine umiddelbare behov.
- **A1:** Kan forstå og anvende velkendte dagligdags udtryk og meget elementære udtryk med henblik på tilfredsstillelse af konkrete behov. Kan præsentere sig selv og andre og kan stille og besvare spørgsmål om personlige detaljer, såsom hvor han/hun bor, folk han/hun kender, og ting som han/hun er i besiddelse af. Kan indgå i en enkel samtale forudsat at den anden person taler langsomt og tydeligt og er indstillet på at hjælpe.

Table 1. *Fælles Referenceniveauer: global skala*

- **Kompetent sprogbruger: C2:** Kan uden besvær forstå stort set alt, hvad han/hun hører eller læser. Kan opsummere oplysninger fra forskellige talte og skrevne kilder og gengive argumenter og redegørelser på en sammenhængende måde. Kan udtrykke sig spontant, meget flydende og præcist, herunder skelne mellem finere betydningsnuancer selv i mere komplekse situationer.
- **C1:** Kan forstå en bred vifte af krævende, længere tekster, og kan opfatte underforstået betydning. Kan udtrykke sig flydende og spontant uden alt for tydeligt at lede efter et udtryk. Kan anvende sproget fleksibelt og virkningsfuldt til sociale, uddannelsesmæssige og faglige formål. Kan producere en klar, velstruktureret og detaljeret tekst om komplekse emner, herunder udvise kontrol over brugen af strukturelle mønstre, forbinde og sammenhængsskabende sproglige midler.
- **Selvstændig sprogbruger: B2:** Kan forstå hovedpunkterne i en kompleks tekst om både konkrete og abstrakte emner, herunder faglige diskussioner inden for et for ham/hende kendt fagområde. Kan indgå i samtaler med et så flydende og spontant sprog, at samtaler med modersmålstalende ikke bliver anstrengende for nogen af parterne. Kan udtrykke sig klart og detaljeret om en bred vifte af emner samt forklare et synspunkt om et aktuelt emne ved at gøre rede for fordele og ulemper ved forskellige valgmuligheder.
- **B1:** Kan forstå hovedpunkterne i en klar normal fremstilling om velkendte emner, man regelmæssigt støder på i forbindelse med arbejde, skole, fritidsaktiviteter osv. Kan klare de fleste af de situationer, som normalt opstår under rejser i områder, hvor sproget tales. Kan producere en ukompliceret, sammenhængende tekst om dagligdags emner og emner af personlig interesse. Kan beskrive oplevelser og begivenheder, drømme, håb og ambitioner samt kort begrunde og forklare holdninger og planer.
- **Basissprogbruger A2:** Kan forstå sætninger og hyppigt anvendte udtryk, der omhandler forhold af umiddelbar betydning (f.eks. meget basale informationer om person- lige og familiære forhold, indkøb, lokal geografi, beskæftigelse). Kan kommunikere i ukomplicerede og rutineprægede situationer, der kræver en enkel og direkte udveksling af information om velkendte og rutine- prægede forhold. Kan med enkle udtryk beskrive sider af sin baggrund, sit nærmiljø samt udtrykke sine umiddelbare behov.
- **A1:** Kan forstå og anvende velkendte dagligdags udtryk og meget elementære udtryk med henblik på tilfredsstillelse af konkrete behov. Kan præsentere sig selv og andre og kan stille og besvare spørgsmål om personlige detaljer, såsom hvor han/hun bor, folk han/hun kender, og ting som han/hun er i besiddelse af. Kan indgå i en enkel samtale forudsat at den anden person taler langsomt og tydeligt og er indstillet på at hjælpe.

Table 1. *Fælles Referenceniveauer: global skala*

- **Kompetent sprogbruger: C2:** Kan uden besvær forstå stort set alt, hvad han/hun hører eller læser. Kan opsummere oplysninger fra forskellige talte og skrevne kilder og gengive argumenter og redegørelser på en sammenhængende måde. Kan udtrykke sig spontant, meget flydende og præcist, herunder skelne mellem finere betydningsnuancer selv i mere komplekse situationer.
- **C1:** Kan forstå en bred vifte af krævende, længere tekster, og kan opfatte underforstået betydning. Kan udtrykke sig flydende og spontant uden alt for tydeligt at lede efter et udtryk. Kan anvende sproget fleksibelt og virkningsfuldt til sociale, uddannelsesmæssige og faglige formål. Kan producere en klar, velstruktureret og detaljeret tekst om komplekse emner, herunder udvise kontrol over brugen af strukturelle mønstre, forbindere og sammenhængsskabende sproglige midler.
- **Selvstændig sprogbruger: B2:** Kan forstå hovedpunkterne i en kompleks tekst om både konkrete og abstrakte emner, herunder faglige diskussioner inden for et for ham/hende kendt fagområde. Kan indgå i samtaler med et så flydende og spontant sprog, at samtaler med modersmålstalende ikke bliver anstrengende for nogen af parterne. Kan udtrykke sig klart og detaljeret om en bred vifte af emner samt forklare et synspunkt om et aktuelt emne ved at gøre rede for fordele og ulemper ved forskellige valgmuligheder.
- **B1:** Kan forstå hovedpunkterne i en klar normal fremstilling om velkendte emner, man regelmæssigt støder på i forbindelse med arbejde, skole, fritidsaktiviteter osv. Kan klare de fleste af de situationer, som normalt opstår under rejser i områder, hvor sproget tales. Kan producere en ukompliceret, sammenhængende tekst om dagligdags emner og emner af personlig interesse. Kan beskrive oplevelser og begivenheder, drømme, håb og ambitioner samt kort begrunde og forklare holdninger og planer.
- **Basissprogbruger A2:** Kan forstå sætninger og hyppigt anvendte udtryk, der omhandler forhold af umiddelbar betydning (f.eks. meget basale informationer om person- lige og familiære forhold, indkøb, lokal geografi, beskæftigelse). Kan kommunikere i ukomplicerede og rutineprægede situationer, der kræver en enkel og direkte udveksling af information om velkendte og rutine- prægede forhold. Kan med enkle udtryk beskrive sider af sin baggrund, sit nærmiljø samt udtrykke sine umiddelbare behov.
- **A1:** Kan forstå og anvende velkendte dagligdags udtryk og meget elementære udtryk med henblik på tilfredsstillelse af konkrete behov. Kan præsentere sig selv og andre og kan stille og besvare spørgsmål om personlige detaljer, såsom hvor han/hun bor, folk han/hun kender, og ting som han/hun er i besiddelse af. Kan indgå i en enkel samtale forudsat at den anden person taler langsomt og tydeligt og er indstillet på at hjælpe.

Sproghandlinger

1. Informationsudvekslende

Jeg meddeler dig hermed

1. Handlingsregulerende

Egne og andres handlinger –

”Jeg lover dig hermed ...”/ ”jeg skal nok ”

”Jeg anmoder dig hermed om ... ”/”Vil du godt.... ”

1. Holdnings- og følelsesudtrykkende

Positive, fx rose: ”Hvor ER du ... ”

Negative, fx bebrejdende: ”Hvor ER du ... ”

4. Handlinger der udtrykker sociale konventioner

Fx hilse på nogen, tage afsked, lykønske

5. Dialogstrukturerende handlinger

Fx indlede eller afslutte samtale; give udtryk for man gerne vil have/afgive/beholde ordet

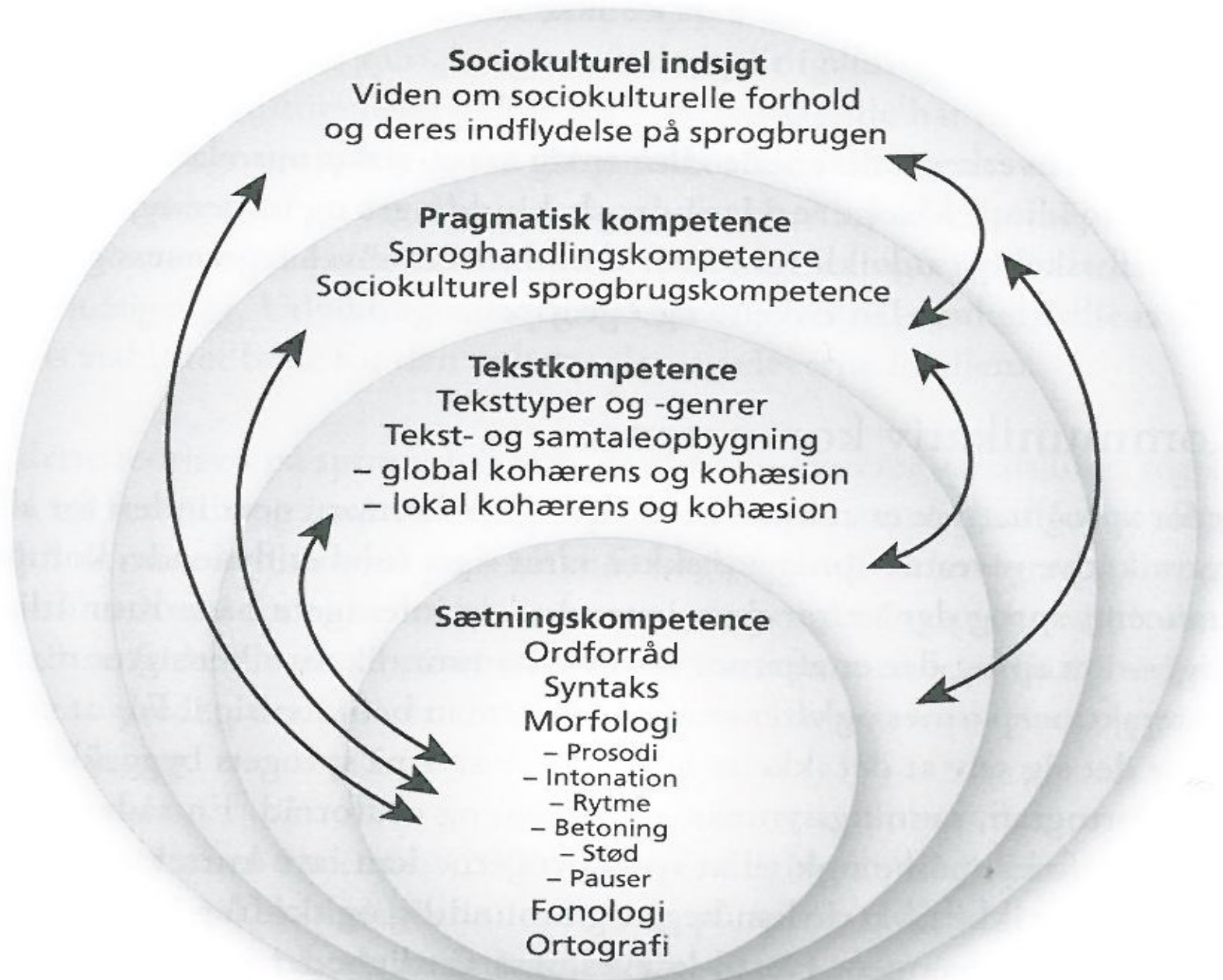
John E. Andersen

If. CEFR:

Kommunikative kompetencer defineres som:

- **Lingvistiske, sociolingvistiske og pragmatiske kompetencer**
- **Disse sproglige kompetencer udmøntes alle i deskriptorer fra A1 – C2 inden for de forskellige produktive og receptive aktiviteter og strategier**

Kommunikativ kompetence

Eksempler på kompetence-deskriptorer på C1/B2/B1-niveau

Lingvistiske kompetencer:

Generel lingvistisk repertoire:

- **C1:** Kan udvælge en passende formulering fra en bred vifte af sprog til at udtrykke sig klart med, uden at være nødt til at begrænse det, som han/hun ønsker at sige.
- **B2:** Kan udtrykke sig klart og uden mange tegn på at være nødt til at begrænse det, som han/hun ønsker at sige.
- **B1:** Har tilstrækkeligt sprog og ordforråd til med nogen tøven og omskrivninger at kunne udtrykke sig om emner som familie, hobbyer og interesser, arbejde, rejser og aktuelle begivenheder, men begrænsninger i ordforråd forårsager gentagelser og endog til tider vanskeligheder med formuleringer

Lingvistiske kompetencer:

Ordforrådsrepertoire:

- **C1:** Har god beherskelse af et bredt leksikalt repertoire, der tillader, at huller bliver overvundet med omskrivninger (...). God beherskelse af idiomatiske udtryk og dagligdags udtryk.
- **B2:** Har et stort repertoire af ordforråd angående forhold, der er forbundet med hans/hendes vidensområde og de mest almene emner. Kan variere sine formuleringer for at undgå hyppige gentagelser, men leksikalske huller kan stadig forårsage tøven og omskrivning.
- **B1:** Har tilstrækkeligt ordforråd til med nogle omskrivninger at udtrykke sig om de fleste emner vedrørende hans/hendes daglige liv som familie, hobbyer og interesser, rejser og aktuelle begivenheder.

Ordforrådskontrol:

- **C1:** Enkelte mindre smuttere, men ikke betydningsfulde fejl i ordforråd
- **B2:** Den leksikalske præcision er generelt høj, om end nogen usikkerhed og ukorrekt ordvalg forekommer, uden at det dog hæmmer kommunikationen.
- **B1:** Udviser god kontrol over elementært ordforråd, men store fejl optræder stadigvæk, når han/hun udtrykker mere komplekse tanker og kommunikerer om ukendte emner og i ukendte situationer.

Eksempler på kompetence-deskriptorer på C1/B2/B1-niveau

Lingvistiske kompetencer:

Grammatisk korrekthed:

- **C1: Bevarer konsekvent en høj grad af grammatisk korrekthed; fejl er sjældne og svære at få øje på**
- **B2: God grammatisk kontrol; enkelte 'smuttere' eller ikke-systematiske fejl og mindre ufuldkommenheder i sætningsstrukturen kan stadig forekomme, men de er sjældne og kan ofte rettes efterfølgende.**
- **Udviser en relativ høj grad af grammatisk kontrol. Laver ikke fejl, der fører til misforståelser.**
- **B1: Kommunikerer med forholdsvis stor korrekthed i velkendte sammenhænge; generelt god kontrol om end med sporbar indflydelse fra modersmålet. Fejl optræder, men det er tydeligt, hvad han/hun prøver at udtrykke.**
- **Anvender på forholdsvis korrekt måde et repertoire af ofte anvendte 'rutiner' og mønstre, der er forbundet med mere forudsigelige situationer.**

Eksempler på kompetencedeskriptorer på C1/B2/B1-niveau

Lingvistiske kompetencer:

Fonologisk kontrol

- **C1:** Kan variere intonation og placere sætningstryk korrekt med henblik på at udtrykke finere betydningsnuancer
- **B2:**Har tilegnet sig en klar, naturlig udtale og intonation.
- **B1:**Udtalen er tydelig og forståelig, om end en fremmed accent nogle gange er tydelig, og der nu og da forekommer ikke-målsprogsudtale.

Tekstlingvistiske kompetencer: (C1/B2/B1/A2-niveau)

Tematisk udvikling:

- **C1:** Kan give detaljerede beskrivelser og beretninger, herunder integrere undertemaer, udfolde bestemte punkter og afrunde med en passende konklusion
- **B2:** Kan udfolde en klar beskrivelse eller beretning, herunder udvikle og støtte sine hovedpunkter med relevante understøttende detaljer og eksempler.
- **B1:** Kan udfolde en klar beskrivelse eller beretning, herunder udvikle og støtte sine hovedpunkter med relevante understøttende detaljer og eksempler.
- **A2:** Kan fortælle en historie eller beskrive noget i en ukompliceret række af punkter

Tekstlingvistiske kompetencer: (C1/B2/B1/A2-niveau)

Kohærens og kohæsion:

- **C1: Kan producere klar, let flydende, velstruktureret tale, herunder udvise kontrolleret brug af organisatoriske mønstre, forbindere og kohæSIONSSkabende midler**
- **B2: Kan anvende en række forskellige forbindende ord effektivt til tydeligt at markere forbindelsen mellem idéer.**
- **Kan anvende et begrænset antal kohæSIONSSkabende midler til at forbinde sine ytringer til klar, kohærent diskurs, om end der i en længere sekvens kan være 'springende punkter'.**
- **B1: Kan forbinde en række af kortere ukomplicerede enkeltelementer til en sammenhængende, lineær række af punkter.**
- **A2: Kan anvende de mest hyppigt forekommende forbindere til at sammenkæde ukomplicerede sætninger med henblik på at fortælle en historie eller beskrive noget som en enkel række af punkter.**

Sociolingvistisk adækvathed

- **C1: Kan genkende en bred vifte af idiomatiske og dagligdags udtryk, herunder opfatte registerskift; kan dog have brug for at få bekræftet enkelte detaljer, især hvis accenten er ukendt. (...) Kan anvende et sprog fleksibelt og effektivt til sociale formål, herunder emotionel, hentydende og spøgefuldt sprogbrug**
- **B2: Kan udtrykke sig sikkert, klart og høfligt i et formelt eller uformelt register i overensstemmelse med den pågældende situation og de(n) pågældende person(er).**
- **Kan med nogen anstrengelse følge med i og bidrage til gruppediskussioner, selv når der tales hurtigt og i dagligsprog.**
- **Kan opretholde relationer til modersmålstalende uden ufrivilligt at få dem til at more eller irritere sig eller kræve, at de opfører sig på en anden måde, end de ville gøre med en modersmålstalende.**
- **Kan udtrykke sig på en måde, der passer ind i situationen og undgå grove formuleringsfejl.**
- **B1: Kan udføre og reagere på en bred vifte af sprogfunktioner, herunder anvende de mest almindelige funktionstyper i et neutralt register.**
- **Er opmærksom på væsentlige høflighedskonventioner og handler på en situationstilpasset måde.**
- **Er opmærksom på og holder øje med tegn på de mest afgørende forskelle mellem skikke, sprogbrug, holdninger, værdier og opfattelser, der er fremherskende i det pågældende samfund og i hans/hendes eget samfund.**

Pragmatisk kompetence – Flexibilitet

- **C1/B2:** Kan tilpasse det, han/hun siger – og midlerne til at udtrykke det – til situationen og modtageren og vælge et formalitetsniveau, der passer til omstændighederne
- **B1:** Kan tilpasse sit sprog også i mindre rutineprægede og selv vanskelige situationer.
- Kan udnytte en bred vifte af enkelt sprog på en fleksibel måde med henblik på at udtrykke det meste af, hvad han/hun ønsker at udtrykke.
- **A2:** Kan tilpasse grundigt øvede ukomplicerede udtryk, der er lært udenad, til bestemte omstændigheder gennem begrænset leksikal udskiftning.
- Kan udvide tilegnede udtryk gennem enkle ombytninger af deres elementer.

Eksempler på Interaktionsstrategier og interaktionskompetencer:

Tage ordet (Turtagning)

- **C1:** Kan udvælge en passende vending fra en umiddelbart tilgængelig vifte af samtalefunktioner til at indlede sine bemærkninger med for at få ordet eller for at vinde tid og beholde ordet, mens han/hun tænker.
- **B2:** Kan på passende måde gå ind i en diskussion, herunder anvende passende sprog til at gøre det med.
- Kan indlede, gennemføre og afslutte en samtale på en passende måde med effektiv turtagning.
- Kan indlede en samtale, tage sin tur på passende tidspunkter og afslutte samtalen, når han/hun har behov for det, skønt han/hun måske ikke altid gør det på en elegant måde.
- Kan anvende faste vendinger (f.eks. 'That's a difficult question to answer' [dansk: Det er et svært spørgsmål at svare på]) for at vinde tid og fastholde sin taletur, mens han/hun formulerer, hvad han/hun skal sige.
- **B1:** Kan gå ind i en diskussion om et velkendt emne, herunder anvende passende udtryk for at få ordet.
- Kan indlede, gennemføre og afslutte ukomplicerede ansigt-til-ansigtsamtaler om emner, der er velkendte eller af personlig interesse.

Eksempler på Interaktionsstrategier og interaktionskompetencer:

Samarbejde

- **C2/C1:** Kan behændigt relatere sit eget bidrag til andre samtalepartneres.
- **B2:** Kan give feedback og følge op på udtalelser og slutninger og således bidrage til udvikling af diskussionen.
- Kan hjælpe diskussionen på vej, når den foregår på velkendt grund, herunder bekræfte, at han/hun har forstået, invitere andre til at deltage osv.
- **B1:** Kan udnytte et grundlæggende repertoire af sprog og strategier til at bidrage til at diskussionen fortsætter.
- Kan opsummere den pointe, man er nået til i en diskussion og således bidrage til at skabe fokus i samtalen.
- Kan opsummere den pointe, man er nået til i en diskussion og således bidrage til at skabe fokus i samtalen.
- **A2:** Kan angive, når han/hun er med.

Centrale studiekompetencer

Tage noter:

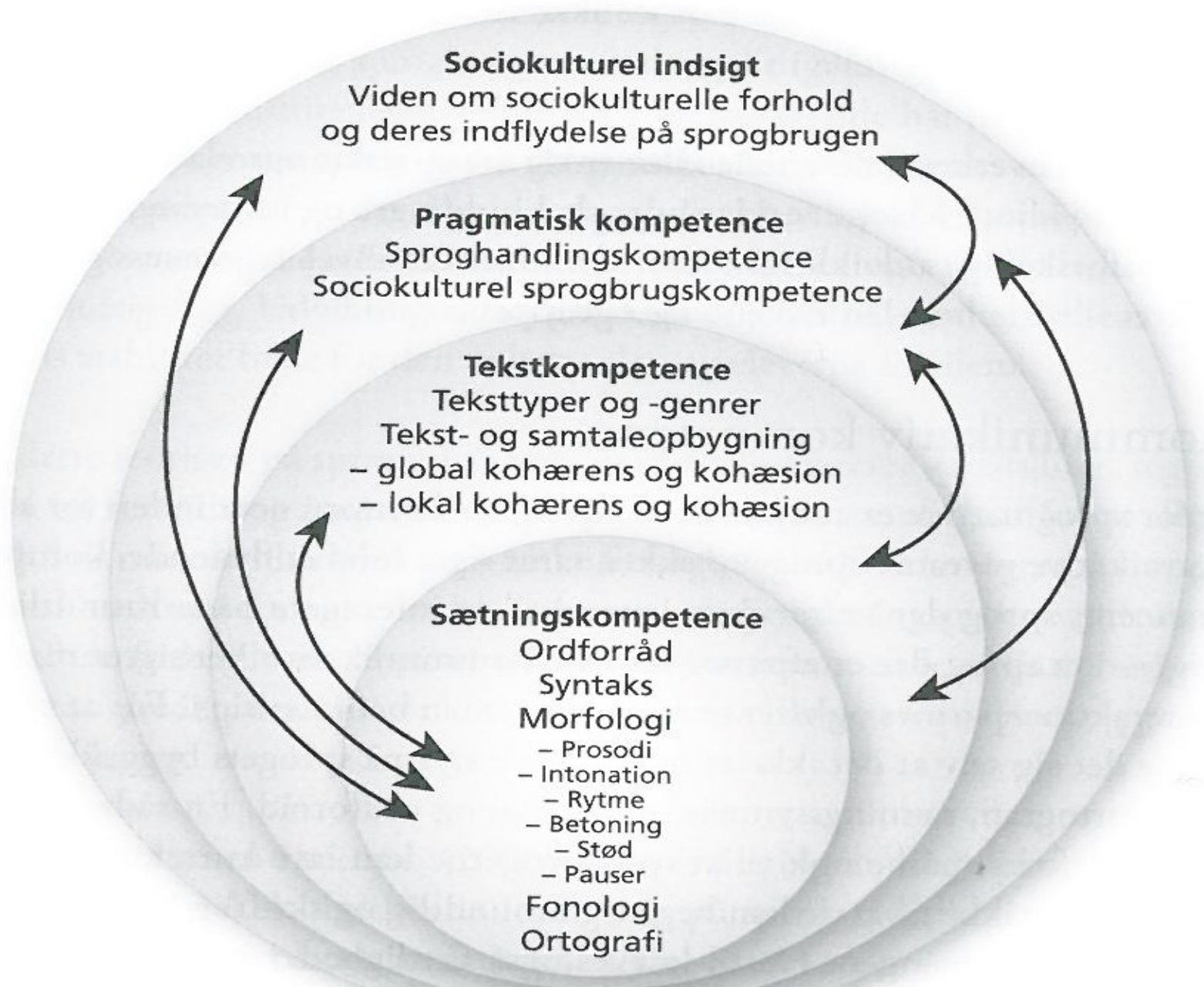
- **C1:** Kan tage detaljerede noter under en forelæsning om emner, der ligger inden for hans/hendes interesseområde, herunder nedskrive informationer så nøjagtigt og så tæt på originalen, at noterne også kunne være nyttige for andre.
- **B2:** Kan forstå en klart struktureret forelæsning om et velkendt emne og kan
- tage noter om punkter, han/hun finder vigtige, også selvom han/hun er tilbøjelig
- til at koncentrere sig om selve ordene og derfor mister nogle informationer.
- **B1:** Kan under en forelæsning tage noter, der er præcise nok til, at han/hun kan
- bruge dem på et senere tidspunkt, forudsat at emnet ligger inden for
- hans/hendes interesseområde, og at det, der siges, er tydeligt og velstruktureret.
- Kan tage noter som en liste af hovedpointer under en ukompliceret forelæsning,
- forudsat at emnet er velkendt, og at det, der siges, både er formuleret
- i et enkelt sprog og udsagt i tydeligt artikuleret standardtale.
- **A2:** Ingen deskriptor er tilgængelig

Centrale studiekompetencer

Processere tekster:

- **C1: Kan opsummere lange krævende tekster**
- **B2: Kan opsummere en bred vifte af fakta- og fiktionstekster, herunder kommentere og diskutere synspunkter, der står i modsætning til hinanden, og hovedtemaerne.**
- **Kan opsummere uddrag fra avisnyheder, interview eller dokumentarudsendelser, der indeholder holdninger, argumenter og diskussion.**
- **Kan opsummere handlingen og rækkefølgen af begivenheder i en film eller et skuespil.**
- **B1: Kan sammensætte korte informationer fra flere kilder og opsummere dem for en anden person.**
- **Kan omskrive korte skrevne passager på en simpel måde, herunder anvende den originale formulering og disposition i teksten.**
- **A2: Kan udvælge nøgleord og gengive nøgleord og –udtryk eller korte sætninger fra en kort tekst inden for lærerens begrænsede kompetence og erfaring.**
- **Kan lave en afskrift af korte tekster i trykt eller en tydeligt håndskrevet form.**

Kommunikativ kompetence

Det sprogteoretiske grundsyn I CEFR

Alt i alt yderst relevant sproglig approach

- Sprog som redskab til kommunikation og interaktion
- Sprog som afhængig af de kontekster det bruges i
- At det ikke er lige meget hvordan man siger hvad til hvem hvorfor og hvornår

Er der da slet ingen problemer med CEFR?

- Måske mindre i hvad der ER i CEFR og mere i hvad der overlades til brugere af CEFR

1. Manglende læringsteoretisk platform

2. Dekontekstualiserede sprogfunktioner

- Sprogfunktioner isolerede fra de kontekster de anvendes i
- Et sprogsyn hvor indholdet er udgrænset – eller det er overladt til brugerne at beslutte disse kontekster **(NB)**

Den skriftlige opgave i Studieprøven (svarende til C1-niveau inden for CEFR)

Skabelon for opgaven:

- 1. Gør ud fra faktainformationen rede for ...**
- 2. Hvad kan årsagerne være til at ...**
- 3. Hvilke konsekvenser kan det efter din mening have at ...**
- 4. Tag stilling til udsagnet: ".....".**

Hvorfor bevirker sprogkravene i 1-4 at denne skabelon hører til en prøve på C1-niveau? Hvad er det man skal kunne gøre sprogligt?

Tekstlingvistiske kompetencer: (C1/B2/B1/A2-niveau)

Tematisk udvikling:

- **C1:** Kan give detaljerede beskrivelser og beretninger, herunder integrere undertemaer, udfolde bestemte punkter og afrunde med en passende konklusion
- **B2:** Kan udfolde en klar beskrivelse eller beretning, herunder udvikle og støtte sine hovedpunkter med relevante understøttende detaljer og eksempler.
- **B1:** Kan udfolde en klar beskrivelse eller beretning, herunder udvikle og støtte sine hovedpunkter med relevante understøttende detaljer og eksempler.
- **A2:** Kan fortælle en historie eller beskrive noget i en ukompliceret række af punkter

Fordele ved en fagforankret prøve

Fordele ved en fagforankret prøve

- Medfører relevante sprogkompetencer på kommende uddannelse
- Testtager bliver eksamineret inden for et område hun har viden om
- Medfører øgede sprogkompetencer på alle niveauer:
 - Mere viden kalder på mere sprog
 - Viden og indsigter => muligheder for at kunne komme til at argumentere for holdning og begrunde dem, ræsonnere, forholde sig kritisk, kunne problemløse **på sprog**
 - Komplex nuanceret viden kalder på komplekst nuanceret sprog
 - Mangelfuld viden medfører at man ikke har noget at sige, og manglende viden medfører derfor at ens kommunikative kompetencer risikerer at blive bedømt fejlagtigt
- **Muligheder for positiv washback effekt på den prøveforberedende undervisning**
- **Ud fra et testperspektiv: At give testtagerne de bedste muligheder for at vise hvad de kan sprogligt => validitet**

Testenes indflydelse på undervisningen

”En undervisning er aldrig bedre end sine test og prøver”

Positive effekter inden for **dansk som andetsprog**:

- Fra undervisning hvor man ”lyttede” og ”læste”
- Til undervisning hvor man lytter og læser med forskellige lytte/læseformål

- **Større bevidsthed om teksttyper – beskrivende, fortællende og argumenterende teksttyper**
 - Og hvad de sproglige forskelle er
 - og hvorfor det er sproglige vanskeligere at argumentere end at fortælle og beskrive

- **Bedre forståelse af hvad det sprogligt indebærer at være kommunikativt kompetent.**

Eksempel på forskellige læsekompetencer med tilhørende deskriptorer fra A1 – C2:

- **Generel læseforståelse**
- **Læse korrespondance**
- **Læse for at orientere sig**
- **Læse for at få informationer og argumenter**
- **Læse instruktioner**

Eksempel på forskellige mundtlige interaktionskompetencer med deskriptorer fra A1 – C1:

- **Generel mundtlig interaktion**
- **Forstå en modersmålstalende samtalepartner**
- **Føre samtale**
- **Formelle diskussioner og møder**
- **Målorienteret samarbejde**
- **Transaktioner for at få varer og tjenesteydelser**
- **Interviewe og blive interviewet**

Dansk som andetsprog på HF 2016-17

- **Fra HF DSA på A-niveau
til udvikling af HF DSA på C-, B- og A-niveau**

Udvikling af:

- **læreplaner, vejledninger,**
- **eksamensformer og – opgaver**
- **visitationstest**

Udvikling af skriftlig visitationstest:

Under B2 => visiteres til AVU DSA el. andet

lavt B2 => HF C-niveau

B2 => HF B-niveau

C1 => HF A-niveau

- **ECML (European Center of Modern Languages)
Council of Europe.**

Dansk medlemskab - kontaktpunkt

I Danmark:

- **Dansk som andetsprog for voksne: Læreplaner, vejledninger, test og prøver inden for dansk som andetsprog (DSA) for voksne**
- **ALTE (Association of Language Testers in Europe)**

Undersøgelser:

- **Fra Studieprøven til de videregående uddannelser. En undersøgelse af de nødvendige og tilstrækkelige kompetencer. (Lund & Bertelsen 2008)**

Formål med undersøgelsen:

Mulige diskrepanser mellem den dansk C1-prøve og de studerendes sprogbehov på de videregående uddannelser

- **Muligheder og Barrierer. En undersøgelse af overgangen mellem sprogcentre og erhvervsrettede uddannelser. (Lund, Bertelsen & Søgaard Sørensen 2007)**

Formål med undersøgelsen:

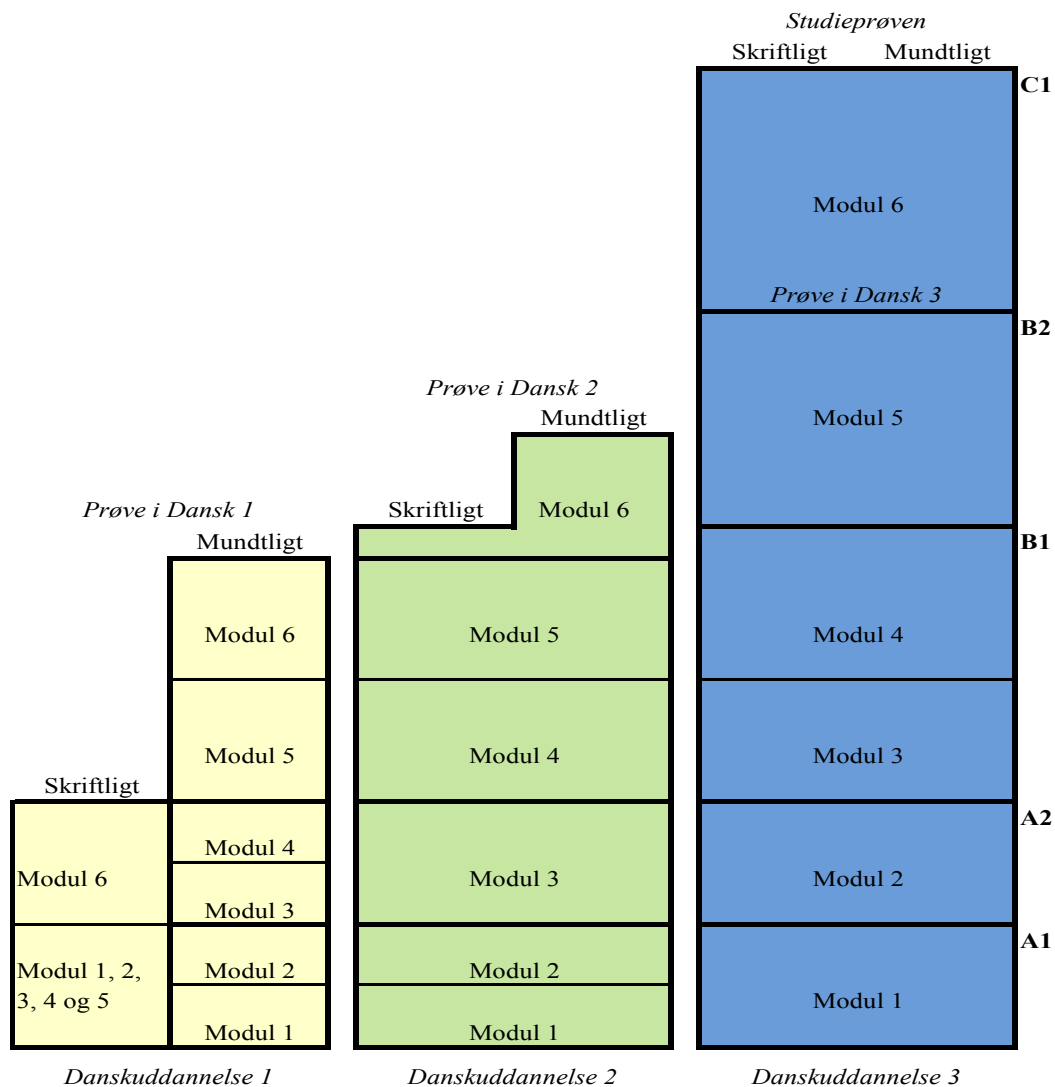
Mulige diskrepanser mellem og den danske B2-prøve og kursisternes sprogbehov på EUD.

**Eksempel på skriftlig prøve til Prøve i Dansk 3
(svarende til B2 -niveau inden for CEFR)**

**Eksempel på skriftlig prøve til Studieprøven i dansk som
andetsprog
(svarende til C1-niveau inden for CEFR)**

Se eksempler i vedlagte materialer

Danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. (model fra bekendtgørelsen)

A1, A2, B1, B2 og C1 relaterer til niveauerne i Europarådets beskrivelse af sprog niveauer

Litteratur

- ALTE: Association of Language Testers in Europe – ALTE 2002. www.alte.org/can_do/index.php
- Andersen, John E. Sproghandlinger – på dansk. Dansk lærerforening.
- CEFR: *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment*. (2001) Cambridge University Press.
- CEFR: Den Fælles Europæiske Referenceramme for Sprog: Læring, undervisning og evaluering. (2008). Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration.
- CEFR: *Common European Framework of Reference for Languages Learning, teaching, assessment. Companion Volume with new descriptors*. 2017. Council of Europe.
- Lund, K. (2006): "The awareness of context in second language acquisition theories." In H. L. Andersen, K. Lund & K. Risager (eds.): *Culture in Language Learning*. Århus University Press, s.57-86.
- Lund, K. (2015): "Fokus på sprog" og "Fokus på sproglæring og pædagogiske implikationer for undervisningen". I Gregersen et al: *Sprogfag i Forandring. Pædagogik og praksis*. Samfundslitteratur s. 85-166.
- Lund, K. (2016): Komplexiteten i akademisk sprogbrug belyst ved modelanalyser. *Sprogforum. Tidsskrift for sprog- og kulturpædagogik*. S. 80-90.
- Lund, K., E. Bertelsen og M. Søgaard Sørensen (2006): *Muligheder og Barrierer. En undersøgelse af overgangen mellem sprogcentre og erhvervsrettede uddannelser*. København: Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration. 253 sider. Tilgængelig i fuldtekst på www.inm.dk
- Lund, K. & E. Bertelsen (2008): *Fra Studieprøven til de videregående uddannelser. En undersøgelse af de nødvendige og tilstrækkelige kompetencer*. København: Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration. 365 sider. Tilgængelig i fuldtekst på www.inm.dk